

злочини), так і тих, що в контакті із законом (стали жертвами або свідками злочину чи правопорушення). Для цих дітей необхідні особливі, порівняно із дорослими, юридичні процедури, соціальний супровід, психологічна допомога та реабілітаційні послуги [2, с. 22].

Роблячи висновок, хотілося б зазначити, що проведення допиту неповнолітнього потерпілого – один з найскладніших видів процесуальних дій, який потребує ретельної психологічної підготовки, планування та подальшої правильної реалізації, тому що це є першим «знайомством» з потерпілою особою, яке вирішить, чи будуть в вас довірливі відносини і вона розповість про події, які відбулися з нею, або вона не буде почувати себе комфортно і захищеною, що призведе до ускладнень розслідування кримінального провадження.

Список використаних джерел

1. Кримінальний процесуальний кодекс, Харків «Право» 2018;
2. Методичні рекомендації щодо опитування дітей, що стали свідками та/або жертвами насильства, а також вчинили насильство: Метод. посіб. / Автори-упоряд.: Д. Пурас, О. Калашник, О. Кочеміровська, Т. Цюман; за заг. ред. Т. Цюман. К.: ФОП КЛИМЕНКО, 2015. – С. 114.

Твердун Катерина Андріївна,

інспектор відділу кадрового забезпечення
Голосіївського управління поліції Головного
управління Національної поліції у м. Києві

ЗНАЧЕННЯ Й ОСНОВНІ НАПРЯМИ ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

У своїй службовій діяльності працівники поліції щоденно перебувають під впливом стресових факторів, як фізичних, так і емоційних. Напруженість у роботі, небезпека, конфліктні ситуації, зниження рівня соціально-економічних відносин серед населення, масові заходи, які супроводжуються груповими порушеннями публічної безпеки та порядку, все це може негативно впливати на психічне здоров'я поліцейського. Для виконання всіх обов'язків та завдань передбачених Законом України «Про Національну поліцію» поліцейський постійно повинен перебувати у психологічній готовності для ефективної професійної діяльності.

У зв'язку з цим важливого значення набуває психологічне забезпечення діяльності працівників поліції на протязі всього періоду проходження служби.

Враховуючи вищевикладене слід звернути увагу на такі напрями психологічного забезпечення діяльності поліцейських:

– проведення психодіагностики з метою виявлення у працівників поліції станів емоційно-психологічної напруженості, перевтоми, інших негативних психологічних станів;

– організація та проведення психопрофілактичної роботи. Здійснення корекції психологічної напруженості, перевтоми та інших негативних психологічних станів;

– здійснення індивідуально-психологічного консультування [1].

Саме під час здійснення вищеперерахованих заходів можна виявити індивідуальні особливості організму, що негативно впливають на працездатність поліцейського. Вони відображаються у стані здоров'я, рівні фізичного розвитку та підготовленості, рисах характеру та темпераменті.

Проведення психодіагностики необхідна складова психопрофілактичної роботи, адже вона дає можливість психологу на ранньому етапі виявити негативні чинники, які впливають на конкретного поліцейського та розробити шляхи їх подолання.

Психодіагностика (грец. *psyche* – душа і *diagnostikos* – здатність розпізнавати) – це галузь психологічної науки, що розробляє теорію, принципи, інструменти оцінювання і вимірювання індивідуально-психологічних особливостей особистості, змінні соціального оточення, в якому здійснюється життєдіяльність особистості.

Більшість дослідників визнають психодіагностику галуззю психологічного знання, спрямованою на розроблення методів розпізнавання індивідуально-психологічних особливостей, яка оперує тестами (стандартизованим мірилом індивідуально-психологічних особливостей) і якісними (не стандартизованими) оцінками особистості.

Специфічність психологічного вимірювання полягає в тому, що у процесі діагностики досліджуваний і психолог вступають у певні міжособистісні стосунки, які позначаються на результатах діагностики. На них впливають також стан і настрої досліджуваних, умови діагностування, тобто ергономічні чинники (шум, вібрація, освітленість приміщення, де проходить дослідження, мікроклімат тощо, навіть те, зручно чи ні людині заповнювати реєстраційні бланки, працювати на комп'ютері або на апаратурі). Відповіді на питання і поведінка під час експерименту залежать від соціального статусу людини, її статусу в групі в умовах колективного психодіагностування [2, с. 21]. Тобто, велике значення відіграють не лише професіоналізм психолога, який проводить діагностику, а й правильно обладнане приміщення у якому відбувається даний захід.

Психопрофілактична робота проводиться з метою підтримки оптимальної працездатності поліцейських та зведення до мінімуму впливу негативних чинників на їх психічний стан та фізичне здоров'я.

При виникненні психологічної напруженості, перевтоми та інших негативних психологічних станів, як наслідок службової діяльності, виникає необхідність у здійсненні психологічної корекції, з метою підвищення їх адаптивних можливостей та відновлення психологічного благополуччя.

Психологічна корекція являє собою тактовне втручання у процеси психічного і особистісного розвитку людини з метою

виправлення відхилень у цих процесах і часто справляє вплив не лише на особистість, а й на її оточення, організацію життєдіяльності.

Метою психологічної корекції є усунення недоліків у розвитку особистості. Психологічна корекція відрізняється від психологічного консультування тим, що вона не націлена на зміну поглядів, внутрішнього світу особистості і може здійснюватися навіть у тому випадку, коли особа не усвідомлює своїх проблем і психологічного змісту корекційних вправ. Психокорекція також розглядається як процес розширення діапазону реагування особи на ті чи інші подразники, формування навичок, що роблять його поведінку більш гнучкою, підвищують адаптивні можливості його особистості.

Корекції підлягають такі недоліки характеру як: підвищена збудливість, гнівливність, конфліктність, підвищена імпульсивність, песимізм, легковажність, упертість, байдужість, неохайність, надмірне прагнення до насолоди, гіпертрофована активність або пасивність, замкненість, хвороблива сором'язливість, схильність до крадіжок, негативізм, схильність до блукання, брехливість тощо [3, с. 114].

На відміну від психологічної корекції, консультування передбачає менш активний вплив на особистісний, поведінковий та інтелектуальний рівні функціонування людини і, як правило, потребують не такої кількості часу для його здійснення.

Психологічне консультування – це вид психологічної допомоги особам, які опинилися у складній життєвій ситуації, і має на меті створення сприятливих психологічних умов для повноцінного особистісного розвитку [4, с. 17].

Безперечно, основна мета психологічного консультування – це надання психологічної допомоги, тобто розмова з психологом повинна допомогти поліцейському у вирішенні його проблем і налагодженні міжособистісних стосунків з оточуючими.

Консультування в організаціях було започатковане ще у 70-ті роки, і по нині цей вид суспільно-психологічної допомоги має широкий спектр можливостей, що містять: допомогу в прийнятті управлінських рішень, тренінг комунікативних умінь, відстежування та розв'язання конфліктів, робота з персоналом та інше, тому у діяльності поліції при професійному його виконанні може мати дуже значний позитивний вплив [4, с. 22].

Якісне здійснення заходів психологічної допомоги та профілактики з поліцейськими допоможе у розв'язанні таких завдань, як: вивчення причин зниження продуктивності діяльності та пошук шляхів їх подолання; регуляція стосунків у системах (керівник-підлеглий, колега-колега), залагодження конфліктів; виявлення соціально-психологічних труднощів, проблем індивідуального розвитку і соціалізації особистості та вживання відповідних заходів; розв'язання психологічних проблем особистого життя поліцейського. А також допоможе у створенні умов, які б сприяли розвитку здібностей кожної людини, можливостей для самовираження індивіда, розкриттю його

творчого та професійного потенціалу, сприянні розвитку кращого розуміння індивідом себе, його самосприйняття, усвідомлення власного «Я», почуття впевненості в своїх силах, формування групової згуртованості та навичок спілкування, навичок співробітництва та формування психологічної компетентності.

Список використаних джерел

1. Про подальший розвиток служби психологічного забезпечення оперативно-службової діяльності органів внутрішніх справ України: наказ Міністерства внутрішніх справ України № 842 від 24 липня 2004 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-04>.

2. Галян І.М. Психодіагностика : навч. посіб. 2-ге вид. стереотип. – Київ: Академвидав, 2011. – 464 с.

3. Дуткевич Т. В., Савицька О. В. Практична психологія : Вступ до спеціальності : навч. посіб. 2-ге вид. – Київ: Центр учбової літератури, 2010. – 256 с.

4. Цимбалюк І. М. Психологічне консультування та корекція. Модульно рейтинговий курс: навч. посіб. – Київ: ВД «Професіонал», 2005. – 656 с.

Євтушенко Вікторія Ігорівна,

аспірант кафедри юридичної психології
Національної академії внутрішніх справ

ОСОБИСТІСНО-ДІЯЛЬНІСНИЙ ПІДХІД У КОНТЕКСТІ СТАНОВЛЕННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО СТИЛЮ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

На сьогодні важливими завданнями психологічної науки і практики є вивчення процесу розвитку людини як суб'єкта професійної діяльності, а дослідження індивідуального стилю професійної діяльності в останнє десятиліття стало важливим напрямком у проблемі оптимізації діяльності людини. Внаслідок цього виникає необхідність подальшої розробки та вивчення умов і факторів формування індивідуального стилю діяльності працівників Національної поліції України у контексті детерміністських засад особистісного та діяльнісного підходів.

Дослідження професійної діяльності поліцейських тісно пов'язане з проблемами психології особистості, і навпаки, психологічне вивчення особистості поліцейського неможливе без аналізу особливостей умов їх професійної діяльності. Саме тому, на нашу думку, становлення індивідуального стилю професійної діяльності з урахування, насамперед, властивостей самої особистості, а також специфіки вимог діяльності сприяє підвищенню продуктивності праці працівників Національної поліції України.